

ŠTAJERSKI ZAKON O MLADIMA U SKRAĆENOM OBLIKU ZA ODRASLE

Kada je moje dijete punoljetno?

Koje starosne granice postoje prema Opštem građanskom zakoniku (ABGB)?

- Osoba je dijete do 7. rođendana,
- od 7. rođendana do 14. rođendana je mlađi maloljetnik,
- od 14. rođendana do 18. rođendana je stariji maloljetnik i
- od 18. rođendana je u principu punoljetno.

Osoba od punoljetnosti ima sva prava i obaveze jedne odrasle osobe te se za roditelje ukida obaveza starateljstva.

Kada je moje dijete krivično odnosno prekršajno odgovorno?

Osoba je od 14. godine sama odgovorna za počinjena krivična djela i u principu je odgovorna za naknadu štete zbog svog protupravnog postupanja.

Roditelji odnosno zakonski staratelji mogu u izuzetnim slučajevima odgovarati za štetu koja je nastupila zbog protupravnog ponašanja svog djeteta (ispod 14 godina).

S kojim posljedicama se roditelji odnosno zakonski staratelji mogu suočiti kod prekršaja?

Ako se roditelji odnosno zakonski staratelji ne pridržavaju odredbi Zakona o zaštiti mladih (npr. nuđenje i prepuštanje alkohola mladima), mogu biti kažnjeni zavisno od težine prijestupa u okviru postupka pred službenim organima (prijava kod službe) ili kaznenom naredbom jednog organa (novčani iznos se naplaćuje direktno na licu mjesta).

Na koga mogu prenijeti nadzor nad mojim djetetom?

Roditelji odnosno zakonski staratelji moraju postupati pažljivo i odgovorno kod prijenosa nadzora.

Nadzor se može privremeno ili trajno prenijeti na osobe koje su navršile 18. godinu života.

Koliko dugo moje dijete smije ostati vani?

Roditelji odnosno zakonski staratelji imaju mogućnost da u okviru dole navedenih vremena dogovore sa svojim djetetom koliko dugo može ostati vani:

- do 14. rođendana djeteta: 05:00 - 23:00 sata
- 14. do 16. rođendana djeteta: 05:00 - 01:00 sat
- od 16. rođendana djeteta: neograničeno

U pratnji roditelja odnosno zakonskog staratelja ili odgovornog nadzornika (min. 18 godina starosti) ne postoje vremenska ograničenja, ukoliko dobrobit djeteta nije ugrožena.

Kojim osobama moje dijete mora dokazati svoju starosnu dob?

Kao roditelj odnosno zakonski staratelj informirajte svoju djecu da su obavezna svoju starosnu dob dokazati na odgovarajući način policiji, nadzornim organima i osobama iz službe za zaštitu mladih te osobama kojima je Zakon o zaštiti mladih odredio obavezu kontrole (npr. blagajnici, kelneri). Dokaz se može podnijeti na odgovarajući način (npr. službena iskaznica mladih, check.it-kartica Štajerske, učenička iskaznica, službeni dokument sa slikom [pasoš, lični dokument, vozačka dozvola, itd.]

Napomena: slika/screenshot važećeg dokumenta sa slikom nije dovoljna!

Koje zabrane boravka postoje za moje dijete?

Roditelji odnosno zakonski staratelji trebaju se pobrinuti za to da se njihova djeca pridržavaju sljedeće zabrane:

Djeci i mladima je zabranjen boravak u svim postrojenjima, lokalima udruženja i događajima, kada se zbog vrste izvedbe može pretpostaviti da će tjelesni, umni, duševni, moralni, etički, karakterni ili socijalni razvoj biti ugrožen, naročito u noćnim lokalima, bordelima, peepshow-ima, swinger-klubovima, seks šopovima, (sportskim) kladionicama i sličnim mjestima kao i kod događaja ili u lokalima, u kojima se nude alkoholna pića za povoljne cijene, kao što su „Flatrate-Partys“, „1-Euro-Partys“ i slično.

Od kada su alkohol, duhan i nikotin dozvoljeni?

Do navršene 16. godine života zabranjeno je stjecanje, posjedovanje i konzumacija svih alkoholnih napitaka.

Do navršene 18. godine života zabranjeno je stjecanje, posjedovanje i konzumacija napitaka sa destilovanim alkoholom i miješanih napitaka koji sadrže alkohol (npr. votka, šnaps, alkopops, aperol) kao i duhanskih proizvoda, sličnih proizvoda i nikotinskih proizvoda općenito. Ovo se odnosi na sve nikotinske proizvode, kao npr. cigarete, e-cigarete („Vape“), vodene lule („Shisha“), grijače nikotina („Heets“), snus, nikotinske vrećice i proizvode za pušenje bez nikotina.

Ako roditelji odnosno zakonski staratelji svojoj djeci daju alkoholna pića, duhanske i slične proizvode, može se odrediti novčana kazna do 15.000 eura.

Koji mediji ugrožavaju djecu?

Roditelji odnosno zakonski staratelji ne smiju svojoj djeci ponuditi, predstavljati ili činiti dostupnim medije i predmete koji ugrožavaju mlade.

Ugrožavanje mladih postoji kada se predstavljanje kriminalnih radnji nehumane brutalnosti prikazuje kao zabava, služi veličanju nasilja ili na drugi način podstiče agresivnost i nasilje, kada se ljudi diskriminiraju zbog svoje boje kože, svjetonazora, nacionalnog ili etničkog porijekla, spola, vjerske pripadnosti, seksualne orijentacije ili invalidnosti ili se predstavljaju pornografske radnje odnosno ponižavajuća seksualnost.

Sadržaji koji ugrožavaju mlade mogu se nalaziti na analognim nosačima podataka odnosno medijima kao i u digitalnim medijima odnosno online medijima.

Softair oružje (Softguns), Paintball markeri ili imitacije oružja kod kojih postoji opasnost zamjene s pravim oružjem, ubrajaju se u predmete koji ugrožavaju mlade. Njihovo stjecanje ili posjedovanje zabranjeno je do 18. godine života.

Postoje li starosne granice za učestvovanje u igrama na sreću odnosno sportskom kladenju?

Roditelji odnosno zakonski staratelji moraju paziti na to da je njihovoj djeci do navršene 18. godine života zabranjeno korištenje automata za igre na sreću i učestvovanje u igrama na sreću i sportskim kladionicama. I u prisutstvu nadzornika ne postoji izuzetak u vezi toga.

Od kada moje dijete smije autostopirati?

Vožnja kao autostoper ili rezervacija zajedničkih vožnji preko burzi za zajedničke vožnje na internetu dozvoljena je tek od navršene 16. godine života.

Izuzeci: u hitnim slučajevima, kada osoba koja upravlja vozilom ili suvozač poznaje dijete ili mladu osobu ili kada se dijete ili mlada osoba nalazi u pratnji nadzornika.

Kada se moje dijete smije iseliti iz kuće?

Do punoljetnosti roditelji odnosno zakonski staratelji u principu imaju pravo da određuju mjesto stanovanja djeteta.

Od kada moje dijete smije ići samo na godišnji odmor?

Do 18. rođendana djeteta roditelji odnosno zakonski staratelji odlučuju o tome da li je njihovo dijete dovoljno zrelo da ode samo na put.

Obavezno za inostranstvo: važeći putni dokument, npr. putovnica ili kod putovanja u okviru EU važeći lični dokument. Osim toga, korisno je imati i pismenu potvrdu odnosno saglasnost roditelja (s imenom, adresom, telefonskim brojem) o saglasnosti u vezi putovanja, najbolje sastavljeno i na jeziku zemlje u kojoj se boravi radi godišnjeg boravka. Upućuje se na to da se treba pridržavati određenih odredbi Zakona o zaštiti mladih zemlje boravka (npr. u pogledu obaveze nadzora).

Kada moje dijete smije staviti piercing/tetovirati se?

Od 14. godine se pretpostavlja da se učinak piercinga može samostalno ocijeniti od strane mlade osobe, saglasnost roditelja odnosno zakonskog staratelja nije potrebna. Izuzetak: Saglasnost roditelja odnosno zakonskog staratelja je potrebna, kada mjesto piercinga ne zacjeljuje u roku od 24 sata, piercing se stavlja na veoma osjetljivo mjesto ili je zahvat povezan sa velikim rizikom.

Tetovaže su u principu dozvoljene od 18. godine, uz saglasnost roditelja odnosno zakonskog staratelja od 16. godine.